

Jäätilanekatsaus 18.3.2016

Mittauskohteissa kokonaisjäänpaksuus 42 cm

Kohvajään osuus kokonaisjäänpaksuudesta kasvussa

Etelä-Savon ELY-keskus teki jäänpaksuusmittauksia 17.3.2016 neljällä järvellä maakunnan etelä- ja länsiosassa. Mittaukset tehtiin noin 100 metrin päässä rannasta.

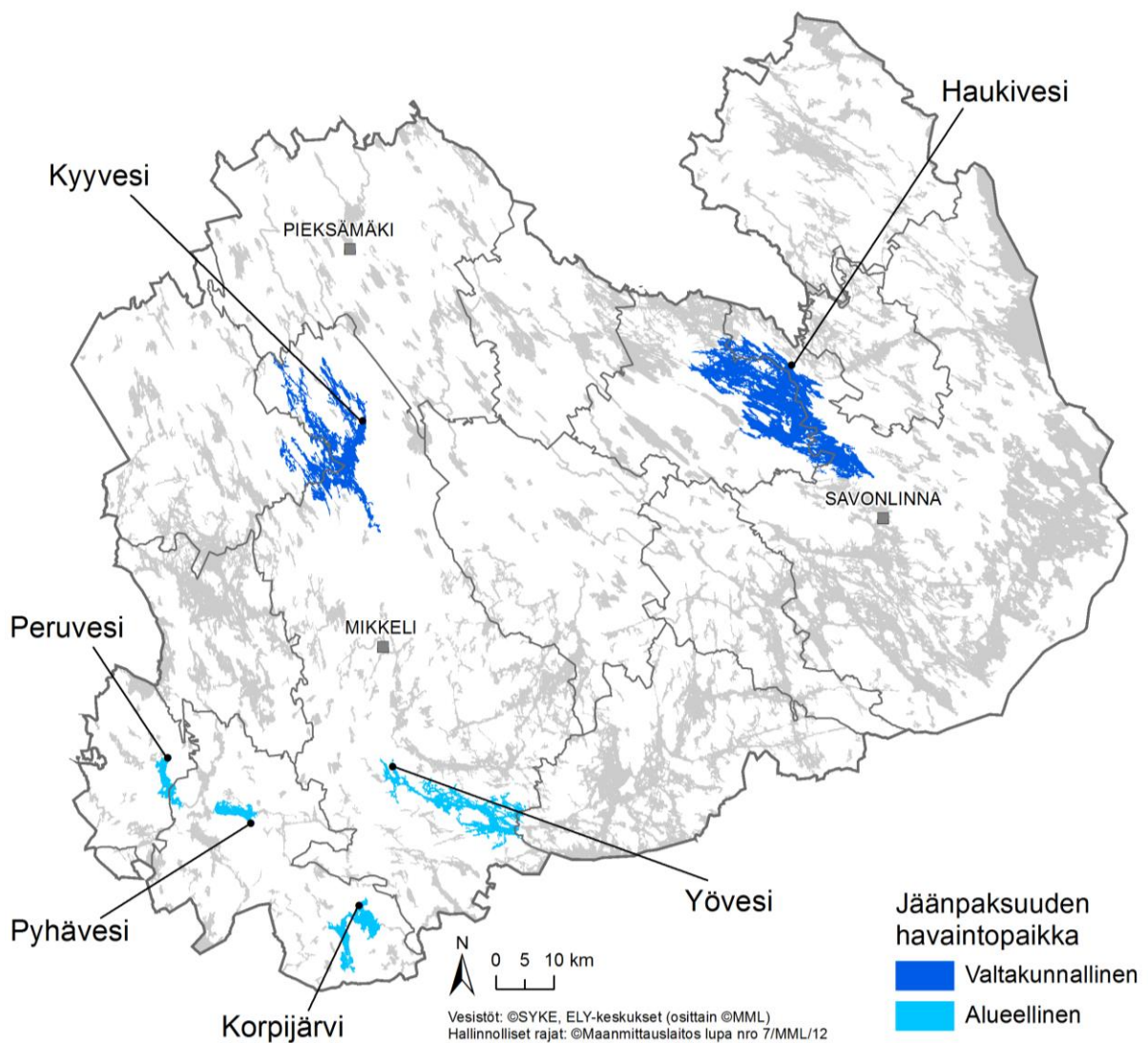
Jääpeitteen kokonaisjäänpaksuus oli mittauskohteissa ajankohdan keskiarvon tasolla. Kokonaispaksuudet vaihtelivat mittauspaikasta riippuen 40-45 cm:n välillä. Tästä teräsjäätä oli järvestä riippuen 28-35 cm ja kohvajäätä 10-12 cm. Mittaushetkellä jään päällä oli 3-5 senttimetrin lumikerros.

Heikomman kohvajään osuus kokonaisjäänpaksuudesta on kasvusuunnassa kun sohjokerros teräsjään päällä on jäänyt kohvaksi. Teräsjään paksuus on vastaavasti hieman vähentynyt edelliseen mittaukseen (25.2.) nähden. Edellisellä mittauskerralla jää koostui lähes yksinomaan teräsjäädästä.

Jäämittaustulokset 17.3.2016

Kunta,kylä	Järvi	Jään kokonais- paksuus, cm (17.3.2016)	Ero ajankohdan keskiarvoon, cm (maaliskuu)	Ero edelliseen mittaukseen, cm (25.2.)
Mikkeli, Ristiina	Yövesi, Kissalahti	43	0	+9
Mäntyharju, Tommola	Korpijärvi	42	+1	+8
Mäntyharju, Kirkonkylä	Pyhävesi	45	+3	+10
Pertunmaa, Lihavanpää	Peruvesi	40	-2	+5

Jäämittauskohteet kartalla

Valtakunnallisista jäähavaintopaikoista Haukivuoren Kyyvedellä on tehty mittauksia viimeksi 10.3. Tuolloin Haukivuoren Kyyvedellä kokonaisjäänpaksuus oli 43 cm, joka oli -9 cm ohuempaa ajankohdan keskiarvoon nähden. Vastaavasti Haukivedellä Oravissa jäänpaksuus oli 54 cm, joka oli +6 cm paksumpaa ajan-

kohdan keskiarvoon verrattuna. Seuraavan kerran edellä mainituissa paikoissa mittaukset tehdään 20.3. Mittaustulokset löytyvät vesistöjen paksuus –havaintokartalta (ks. linkkiluettelo tiedotteen lopussa).

Maaliskuussa auringonsäteily on jo suhteellisen voimakasta ja jäät alkavat usein heikentyä ilman kovempia pakkasia. Jään heikkeneminen kiihtyy erityisesti sitten kun jäällä oleva lumi on sulanut.

Sääennusteen mukaan ilman lämpötila pysyy viikonloppuna ja ensi viikon alkupuolella pakkasen puolella, joten jään heikentyminen on väliaikaisesti pysähtynyt. Tästä eteenpäin ainakin päivisin ilman lämpötilan on ennustettu olevan nollan yläpuolella.

Salmi- ja virtapaikkoja varottava

Ilmoitetut jäänpaksuudet eivät milloinkaan kerro kyseisen järven koko jäätilannetta, vaan pelkästään yhden tutkimuskohteen tuloksen. Mittauspaikat ovat korkeintaan 100 metrin etäisyydellä rannasta, eivätkä näin ollen kuvaa selkäviesien jäätilannetta. Mittauskohteet eivät myöskään sijaitse salmissa eivätkä virtaavissa paikoissa. Niitä tulee kulkiessa välttää.

Järvien vedenkorkeudet ovat paikoitellen ajankohtaan nähden korkealla. Esimerkiksi Saimaan vedenpinta on tällä hetkellä noin +50 cm ajankohdan keskiarvon yläpuolella, joten virtaavammilla alueilla sulapaikat ja heikomman jään alueet ovat tavanomaista laajempia.

Vain teräsjää kantaa tarpeeksi

Jään kantokyky on aina arvioitava teräsjään mukaan. Yksin kulkevan ihmisen alla on oltava vähintään viisi senttimetriä teräsjäätä. Moottorikelkalla ajettaessa teräsjäätä on oltava koko ajoreitin pituudella vähintään 15 senttimetriä. Vasta noin 20 senttimetriä paksu teräsjää kantaa henkilöauton. Teräsjää on kirkas, läpikuultava ja tasainen. Vaalea ja huokoinen lumisohjosta muodostunut jää on kohvajäätä, jonka kantavuus on enintään puolet teräsjään kantavuudesta.

Oikeat varusteet mukaan jäälle

Jäällä liikuttaessa on pidettävä mukana jäänaskaleita, joiden avulla voi vetää itsensä takaisin jäälle. Hyvä apuväline on myös tukeva keppi, jolla voi kokeilla jään laatua sekä auttaa hädän tullen itseään ja toisia. Heittoliinan voi tarvittaessa nopeasti heittää auttajalle tai autettavalle. Kelluntapuvut ja -takit sekä pelastusliivit suojaavat viimalta ja helpottavat onnettomuuden sattuessa pelastautumista. Jäällä liikuttaessa kannattaa aina pitää mukana myös pilliä, koska sen ääni kuuluu huutoa kauemmaksi.

Linkit

[Vesistöjen jäänpaksuus -havaintokartta](#)

[Järvien jäänpaksuuden ennustekartta](#)

[Jään kantavuus mitataan teräsjään mukaan](#)

[Kansalaishavaintoja jäätilanteesta](#) (Järviwiki)

[Suomen vesistöjen jääolot –julkaisu](#) (Korhonen 2005)

Lisätietoja

Vesienhoidon asiantuntija Juho Kotanen, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 192

Suunnittelija Matti Tissari, Etelä-Savon ELY-keskus, p. 0295 024 235

NÄKYMIÄ MAALISUU | 2016

JÄÄTILANNEKATSAUS

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

18.3.2016

www.ely-keskus.fi/julkaisut | www.doria.fi/ely-keskus